

Diislikütuse aktsiisitõus annab piirikaubandusele kiiremini hoo sisse, kui Rahandusministeeriumi prognoosid ette näevad.

Eesti veondussektori esindusorganisatsioonid tunnevad muret, et Rahandusministeeriumi avalikkusele esitatud eksitavate väidete ja väärarusaamade varjus otsustab valitsus ära Eesti majandusele ja eriti veondussektorile negatiivselt mõjuva diislikütuse aktsiisitõusu. „Kahjuks peame nentima, et kogu eelarvestrateegia ja aktsiisitõusu ette valmistav protsess on olnud äärmiselt läbipaistmatu ja ühepoolne,“ ütles Eesti Logistika ja Ekspederimise Assotsiatsiooni juhatuse liige Herkki Kitsing. „Rahandusministeerium varjab aktsiisitõusu tegelikke mõjusid avalikkuse eest – näiteks on tegelikkuses umbes 14-15-sendine diislikütuse müügihinna tõus peidetud osava arvestuslõkke abil „kõigest 6%-liseks hinnatõusuks“. Ilmselgelt on tegu inimeste eksitamisega,“ on Kitsing kriitiline.

Ka Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni nõukogu esimees Jaak Kivisild on seisukohal, et Rahandusministeeriumi nägemus Eesti veondussektori konkurentsipositsiooni osas näitab, et ministeerium ei saa sektori toimise loogikast aru. „Väited, et Eesti veonduse probleemid tulenevad kõrgest palgapoliitikast või tööjõupuudusest, ei pea absoluutselt paika. Sektor on väga paindlik ja palgatasemed on regioonis praktiliselt võrdsed,“ selgitas Kivisild. „Tööjõupuudus kummitab lisaks Eestile ka teisi riike – eriti Kesk-Euroopas. Nii mängibki suurt rolli riiklik kütuse maksupoliitika – meie vedajad ei taha mitte odavamalt hinda naabritega võrreldes, me soovime sarnast konkurentsipositsiooni. Aktsiisitõus ja ELi suuruselt neljas diislikütuse aktsiisimaks paneks meie vedajad taaskord väga keerulisse rolli,“ nägi Kivisild sektori tulevikku mustades toonides.

Veondusettevõtte kulude struktuuris on kõige suurem osakaal kütusel – sõltuvalt vedude iseloomust kuni 50%. Veondussektori esindajad on ühel meelel, et vaadates sektori käekäiku eelmise aasta aktsiisilangemise järel, on näha, et kohalike vedajate majandustegevust on see märkimisväärselt soodustanud. „Aktsiisilangemise väga selge positiivne mõju tuleb välja juba 2020. aasta III kvartali veomahte analüüsidest – nii kasvas vedude tonnaaž koguni 65% sama aasta I kvartaliga võrreldes,“ tõi Herkki Kitsing välja sektori suured kasvunumbrid. „Kogu täiendav majandustegevus ja sellega kaasnev tankimine liiguks koheselt Eestist välja. Veelgi enam – sektor on äärmiselt nõrkinud, et riik ei ole üldse sektoriga diskussioonis olnud ning tankimine võib Eestist juba pettumise pärast veel enne aktsiisitõusu lahkuda,“ hoiatas Kitsing.

Autoettevõtete Liidu direktor Villem Tori nentis, et sektor on segaduses, kuidas niivõrd ebaadekvaatsete arusaamade järgi saab üldse majanduskeskkonda analüüsida. „Rahandusministeeriumi hinnang, et veondus hakkab Eestis rohkem tankima ka kõrgema aktsiisitaseme korral on lihtsalt jaburus. Sureb ettevõtlus, kärbus tankimismahud ja drastiliselt väheneb ka riigieelarve laekumine.“ Siiski loodavad vedajad, et majandusministeerium väärtustab Eesti vedajat ja teisi esindusorganisatsioone, kes on minister Taavi Aasalt palunud tänase aktsiisitasemega jätkata. „Rahandusministeeriumi silmaklappidega ja igasugusel majandusloogikal põhinev aktsiisipoliitika viib Eesti veonduse ja töötleva tööstuse sohu, kust on keeruline välja tulla,“ kritiseeris Tori valitsuse plaane. „Eks lõpuks otsustab valija – 2023. aasta Riigikogu valimiste eel on tankla postihind üle 1,5 euro, piirikaubandus õitseb ja eelarve on kroonilises miinuses. Eks siis peavad Eesti inimesed otsustama, kas täielikult ettevõtjaid ja ilmseid riske ignoreerinud ja aktsiisitõusu otsustanud Keskerakond ja Reformierakond väärivad nende häält,“ tõi Herkki Kitsing välja aktsiisitõusu pikaajalised mõjud järgmiste Riigiogu valimiste kontekstis.

Pöördumisele alla kirjutanud:

Eesti Logistika ja Ekspederimise Assotsiatsiooni (ELEA) juhatuse liige ja juhataja - **Herkki Kitsing**

Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni (ERAA) nõukogu esimees - **Jaak Kivisild**

Autoettevõtete Liit (AL) direktor - **Villem Tori**